

Checklist Bruine Kiekendieven

Bruine Kiekendieven zijn grondbroeders en daardoor kwetsbaar. Benader nesten bij voorkeur via een omtrekkende beweging en bij voorkeur via water. Spaar de vegetatie zo veel mogelijk (met hand wegbuigen) en beperk het aantal nestbezoeken tot het hoogst noodzakelijke: éénmaal tijdens eifase (vrouwje is al tijd niet meer te zien en mannetje waakt) en één-, hooguit tweemaal tijdens de jongenfase. Als de man met prooi op het nest landt, zijn de jongen meestal voldoende groot om te seksen (noodzakelijk i.v.m. ringmaat).

Kiekendieven kunnen ontzettend fel zijn, ze verdedigen zich bij nestbezoek door op de rug te gaan liggen. Als je je hand naar hen uitsteekt, slaan ze hun klauwen daarin. Niet meteen terugtrekken, je zou de klauwen kunnen beschadigen en het maakt de wond in je hand alleen maar groter. Een handschoen of een vod (weegzak) om de jongen op te pakken is wel handig. Voer de verdere handelingen uit zonder handschoen, zodat je voelt waar je mee bezig bent. Je kan ook met de vleugelliniaal de poten tegen het lijf drukken of de jongen voorzichtig van opzij benaderden. Hoe langzamer je bewegingen, des te rustiger rustiger de jongen.

1. Meet vleugellengte van alle jongen (= leeftijdsbepaling) en schrijf dit op,
2. Zet de jongen op volgorde van vleugellengte (van groot naar klein),
3. Begin met het grootste jong, werk van groot naar klein,
4. Zoek in de tabel van de vleugellengte hoe oud het jong is. Dat kan een dag verschillen voor man en vrouw, dus kijk zowel in de kolom man als vrouw. Schrijf dat op (bijvoorbeeld 18/17),
5. Ring vanaf levensdag 19 (vleugellengte ≥ 160 mm). Dit geldt voor ieder jong!
6. Neem gewicht, kijk in de tabel van de gewichten, pak de regel met de juiste leeftijd en bepaal het geslacht,
7. Noteer krop (0, 1 of 2), en houd bij weging en geslachtsbepaling rekening met krop (volle krop kan tot 50 gram zwaardere vogel leiden!),
8. Let bij seksen op de onderlinge verschillen binnen een broedsel (soms zijn alle jongen aan de zware kant, of juist te licht),
9. Bij twijfel over geslacht, meet de klauw zonder nagels. Hermeet bij klauwmaat 75-79 of meet andere klauw en ga uit van grootste waarde. N.B. de klauw gaat makkelijker open indien de poot door tegen de enkel te duwen gestrekt wordt gehouden,
10. Vanaf dag 19 geldt: bij klauw zonder nagel ≥ 80 altijd een vrouw, ≤ 78 altijd een man,
11. Gebruik ringmaat 9 mm voor man en 11 mm voor vrouw. Bij twijfel over de sekse niet ringen en terugkomen als alle jongen ouder zijn dan 18 dagen (opnieuw wegen en meten),
12. Neem wèl van alle jongen maten en gewichten,
13. Vooral grote jongen kunnen van het nest weglopen. Speur altijd in de omgeving van het nest naar weggelopen jongen.

Extra's

15. Reken uit wanneer de jongen ongeveer zullen gaan uitvliegen (dag 40), geef aan de inventariseerder door wanneer hij/zij broedsucces moet vaststellen. Een bezoek aan het nest kan dan geen kwaad meer!
16. Noteer en determineer prooiresten en de staat waarin ze verkeren (intact, deels opgegeten restant, afgekloven botten, alleen veren of haren).
17. Zoek ook naast het nest tussen de vegetatie en in de nestkom naar prooien en braakballen.
18. Weeg en meet intacte prooien (en neem vleugellengte, tarsometatarsus en/of achtervoetje van restanten),
19. Verzamel geruide veren (op nest en in nestomgeving), en noteer verzameldatum op envelop.
20. Woel onderin de nestkom voor niet-uitgekomen eieren (niet altijd zichtbaar door toegevoegd nestmateriaal).
21. Vul de nestkaart zoveel mogelijk in, meet de hoogte van het nest vanaf de bodem,, vermeld ook hoe hoog het water onder het nest staat of heeft gestaan. Let op: neemt tijdens seizoen soms drastisch af. Vermeld Amersfoortcoördinaten.